UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2020/1954

zo 14. mája 2020

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej chemickej agentúry (ECHA) za rozpočtový rok 2018

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie rozpočtu Európskej chemickej agentúry za rozpočtový rok 2018,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0063/2020),

A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ([1]) predstavoval konečný rozpočet Európskej chemickej agentúry (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2018 sumu 118 760 709 EUR, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje nárast o 7,45 %; keďže približne 72,47 % rozpočtu agentúry pochádza z poplatkov a úhrad a 26,18 % z Únie a tretích krajín ([2]);

B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2018 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. žiada poskytnúť agentúre, ako jednej z agentúr Únie zodpovedných za posudzovanie regulovaných výrobkov, dostatočné finančné prostriedky, aby mohla vykonávať svoje úlohy;

2. s uspokojením konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2018 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,92 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zvýšenie o 1,25 %; ďalej konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 87,04 %, čo v porovnaní s rokom 2017 predstavuje zníženie o 0,59 %;

3. zdôrazňuje, že agentúra je čiastočne financovaná z poplatkov od spoločností, ktoré žiadajú o registráciu chemických látok, ako sa vyžaduje podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([3]); konštatuje, že príslušné poplatky závisia od veľkosti spoločností a objemu registrovaných chemických látok; konštatuje, že agentúra zistila, že približne 52 % spoločností uviedlo svoju veľkosť nesprávne, čo viedlo k nižším poplatkom; zdôrazňuje, že toto zistenie poukazuje na obmedzenia systému, ktorý sa nadmerne spolieha na vyhlásenia samotných žiadateľov; konštatuje, že agentúra v priebehu rokov vyfakturovala opravy poplatkov a administratívne poplatky vo výške 17,9 milióna EUR a že dosiahla značný pokrok vo vymáhaní neoprávnených znížení poplatkov a výbere administratívnych poplatkov po lehote splatnosti; konštatuje však, že ešte treba vykonať značný počet overení a že ku koncu roka 2018 bola zvyšná suma potrebných opravných poplatkov neznáma; naliehavo vyzýva agentúru, aby zaviedla podobne dôkladné kontroly *ex ante* s cieľom minimalizovať riziko podvodných vyhlásení; okrem toho naliehavo vyzýva

([1]) Ú. v. EÚ C 120, 29.3.2019, s. 209.
([2]) Ú. v. EÚ C 120, 29.3.2019, s. 212.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

vnútroštátne orgány presadzovania práva, aby posilnili systémy overovania používané na kontrolu a zverejňovanie objemov chemických látok deklarovaných spoločnosťami; vyzýva agentúru, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium podala správu o svojom úsilí a dosiahnutých výsledkoch, aby sa usilovala dobehnúť značný sklz pri overovaní a aby vykonala opravy poplatkov a vymohla neuhradené poplatky; vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na vyriešenie tejto situácie s cieľom zabrániť podvodom vo vyhláseniach o veľkosti žiadateľov a umožniť agentúre plánovať svoj rozpočet na stabilnejšom základe;

4. konštatuje, že poplatky uhrádzané subjektmi z odvetvia sa medziročne značne líšia, a preto agentúra nedokáže rozumne odhadnúť potrebu vyrovnávacej dotácie z rozpočtu Únie, čo komplikuje plánovanie rozpočtu; vyzýva na dialóg o tom, ako vylepšiť mechanizmus financovania agentúry s cieľom zabezpečiť jeho udržateľnosť;

5. konštatuje, že agentúra má príjmy, ktoré plynú z poplatkov a úhrad od priemyslu a z vyrovnávacej dotácie z rozpočtu Únie; so znepokojením konštatuje, že podľa správy Dvora audítorov sa po tom, ako v máji 2018 uplynula tretia lehota na registráciu podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006, očakáva, že príjmy z poplatkov a úhrad od roku 2019 výrazne klesnú; poukazuje na riziko, že pomerne stabilné výdavky a omnoho menej predvídateľné príjmy môžu mať negatívny vplyv na činnosť agentúry a plnenie rozpočtu; zdôrazňuje potrebu zavedenia nového, životaschopného a dôkladného modelu financovania, v súvislosti s ktorým agentúra podľa vlastného vyjadrenia iniciovala rokovania s Komisiou; vyzýva agentúru, aby orgán udeľujúci absolutórium priebežne informovala o vývoji v tejto oblasti;

Výkonnosť

6. na základe poznámok a pripomienok orgánu udeľujúceho absolutórium v súvislosti s potrebou vypracovať v rámci revízie celkového systému riadenia výkonnosti kľúčové ukazovatele výkonnosti zamerané viac na výsledky a vplyv, ktorými by sa hodnotila pridaná hodnota činností agentúry, berie na vedomie, že agentúra v roku 2018 v rámci prípravy pracovného programu na rok 2019 prepracovala svoj model riadenia výkonnosti, aby mohla lepšie vykazovať vplyv a výsledky svojej práce; konštatuje, že v pracovnom programe na rok 2019 sa už uvádza druh ukazovateľa (vplyv, výsledok, výstup, vstup) a už sa v ňom nepoužívajú tie isté druhy ukazovateľov pre rôzne druhy práce, ale obsahuje kľúčové ukazovatele výkonnosti, ktoré vyhovujú príslušnému pracovnému procesu;

7. berie na vedomie, že napriek rizikám a obmedzeniam v niektorých oblastiach agentúra dosiahla 58 zo 69 cieľov kľúčových ukazovateľov výkonnosti; naliehavo vyzýva agentúru, aby sa usilovala splniť svoje kľúčové ukazovatele výkonnosti na 100 %;

8. konštatuje, že agentúra dokončila fázu registrácie podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 bez toho, aby spôsobila narušenie trhu, a že poskytla podporu spoločnostiam v procese prípravy a registrácie 28 357 dokumentácií;

9. konštatuje, že agentúra aj naďalej poskytuje služby svojho oddelenia vnútorného auditu Agentúre pre európsky globálny navigačný satelitný systém a úzko spolupracuje aj s ďalšími agentúrami, s ktorými napríklad spoločne využíva služby v rámci medziagentúrnej siete a spoločne využíva zdroje na základe memoránd o porozumení; oceňuje túto spoluprácu ako príklad hodný nasledovania aj pre ostatné agentúry; nabáda agentúru, aby sa usilovala prehlbovať a rozširovať spoluprácu s ďalšími agentúrami Únie; nabáda agentúru, aby medzi agentúrami s podobnou činnosťou začala diskusiu o spoločnom využívaní zdrojov na prekrývajúce sa činnosti;

10. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že v postupe verejného obstarávania týkajúceho sa rámcovej zmluvy o poskytovaní služieb IT infraštruktúry päť spoločností predložilo ponuky v rozmedzí od 10 do 38,2 milióna EUR a že agentúra zadala rámcovú zmluvu v hodnote 30 miliónov EUR uchádzačovi, ktorý predložil ponuku vo výške 12 miliónov EUR; poznamenáva však, že výrazný rozdiel medzi hodnotou zákazky a samotnou ponukou nastoľuje otázku, či boli dodržané zásady správneho finančného riadenia; na základe odpovede agentúry berie na vedomie, že pôvodne hodnotu odhadla v súlade s príručkou Komisie pre oblasť verejného obstarávania; berie na vedomie, že agentúra zvolila súťažné konanie s rokovaním s cieľom podporiť čo najširšiu hospodársku súťaž a získať tak najlepší pomer medzi kvalitou a cenou; vyzýva agentúru, aby uplatňovala prísny systém finančného riadenia zákaziek v oblasti IT;

11. nabáda agentúru, aby zdigitalizovala svoje služby;

12. pripomína, že agentúra je hnacou silou medzi regulačnými orgánmi pri implementácii právnych predpisov Únie o chemických látkach v prospech ľudského zdravia a životného prostredia, ako aj inovácií a konkurencieschopnosti; konštatuje, že agentúra pomáha spoločnostiam pri dodržiavaní právnych predpisov Únie v oblasti chemických látok, podporuje bezpečné používanie chemických látok, poskytuje o nich informácie a zaoberá sa tými, ktoré vzbudzujú obavy;

13. vyzýva agentúru, aby ako jedna z agentúr Únie zodpovedných za posudzovanie regulovaných výrobkov mala k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na plnenie svojich úloh;

14. pripomína, že rok 2018 bol stanovený ako konečný termín na registráciu podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006; zdôrazňuje, že agentúre bolo v danom roku doručených 37 400 dokumentácií, čo predstavuje nárast o 135 % v porovnaní s rokom 2017; berie s uspokojením na vedomie spôsob, akým sa agentúra vysporiadala s dramatickým nárastom registrácií za posledný rok;

15. víta úsilie z roku 2018 o zjednodušenie organizačnej štruktúry, ktorého cieľom bolo dosiahnuť ďalšie zefektívnenie lepším prepojením a koordináciou jednotlivých úloh; konštatuje, že agentúre sa podarilo dosiahnuť drvivú väčšinu stanovených cieľov;

16. vyzýva agentúru, aby informovala orgán udeľujúci absolutórium o opatreniach prijatých s cieľom reagovať na odporúčania z druhého preskúmania nariadenia (ES) č. 1907/2006 a zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek registračných dokumentácií;

17. požaduje informácie o tom, v akom stave je príprava prototypu databázy podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES ([4]), ktorý by mal byť predstavený začiatkom roka 2020;

18. požaduje podrobné informácie o tom, aké kroky uskutočnila agentúra v reakcii na Všeobecnú správu Komisie o uplatňovaní nariadenia REACH a v nej obsiahnuté návrhy opatrení, ktoré by mala agentúra prijať;

Personálna politika

19. konštatuje, že k 31. decembru 2018 bol plán pracovných miest naplnený na 96,29 %, pričom zo 458 dočasných zamestnancov povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 460 schválenými pracovnými miestami v roku 2017) bolo vymenovaných 441 dočasných zamestnancov; konštatuje, že okrem toho v roku 2018 pre agentúru pracovalo 122 zmluvných zamestnancov a 14 vyslaných národných expertov;

20. konštatuje, že agentúra má zavedenú politiku proti obťažovaniu a súvisiace usmernenia, ktoré boli aktualizované v roku 2018; uznáva, že agentúra organizovala školenia a poskytovala dôverné poradenstvo;

21. berie na vedomie zverejňovanie oznámení o voľných pracovných miestach agentúry na jej webovom sídle, v sociálnych médiách a na špecializovanej stránke siete agentúr EÚ s cieľom zvýšiť ich publicitu; vyzýva agentúru, aby zverejňovala oznámenia o voľných pracovných miestach aj na webovom sídle Európskeho úradu pre výber pracovníkov (EPSO);

22. víta skutočnosť, že agentúra na svojej webovej stránke uverejňuje životopisy všetkých členov správnej rady a jej výborov vrátane ich predsedov, ktorí sú zamestnancami agentúry, výkonného riaditeľa a všetkých členov odvolacej rady;

23. konštatuje s uspokojením, že v roku 2018 bola dosiahnutá dobrá rodová rovnováha, pokiaľ ide o pozície vyššieho manažmentu (štyria muži a tri ženy), konštatuje však, že v rovnakom rozsahu nebola dosiahnutá rovnováha v správnej rade (15 mužov a 21 žien);

Prevencia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

24. podľa agentúry predstavujú jej príjmy z poplatkov zahrnuté do rozpočtu na rok 2018 približne 73 % jej celkových príjmov; berie na vedomie príkladný systém monitorovania a prevencie konfliktov záujmov agentúry a jej názor, že takéto konflikty nehrozia, keďže účelom poplatkov je pokryť náklady a zamestnanci agentúry zapojení do vypracúvania stanovísk sú pravidelne hodnotení s cieľom zabezpečiť nezávislosť; konštatuje, že agentúra by privítala také riešenie, že Komisia by vyberala poplatky v mene agentúry, čo by uľahčilo finančné riadenie agentúry a pomohlo zmierniť riziká výpadku príjmov;

25. víta to, že agentúra zbiera ročné aktualizované vyhlásenia o záujmoch všetkých zamestnancov a externých expertov, ktoré všetky zverejňuje na svojom webovom sídle;

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

26. berie na vedomie ďalšie kroky prijaté s cieľom zvýšiť transparentnosť a zlepšiť ochranu oznamovateľov; podľa agentúry sa všetky stretnutia jej vyššieho manažmentu so zainteresovanými stranami registrujú a uverejňujú na jej webovom sídle, aby sa zabezpečila úplná transparentnosť;

Vnútorný audit

27. berie na vedomie, že v septembri 2019 agentúra prijala a začala vykonávať politiku v súvislosti s citlivými pracovnými miestami, na základe ktorej sa identifikujú citlivé pracovné miesta, zaisťuje sa ich aktuálnosť a stanovujú primerané opatrenia na zmiernenie rizika osobných záujmov;

28. poznamenáva, že Útvar Komisie pre vnútorný audit vydal v roku 2018 audítorskú správu o konflikte záujmov a etických otázkach v agentúre ECHA a že agentúra v septembri 2018 vypracovala a prediskutovala akčný plán na riešenie niektorých potenciálnych oblastí, ktoré možno zlepšiť, a do polovice roka 2019 všetky opatrenia aj zaviedla;

Ďalšie pripomienky

29. konštatuje, že agentúra po tom, ako vybrala novú budovu a podpísala v roku 2017 nájomnú zmluvu z dôvodu skončenia predchádzajúcej nájomnej zmluvy k 31. decembru 2019, sa plánovala v januári 2020 presťahovať do nových priestorov v Helsinkách; konštatuje, že presun do nových priestorov bol ukončený 7. januára 2020;

30. nabáda agentúru, aby sa aj naďalej snažila odhadnúť prípadný budúci pokles časti svojich príjmov v dôsledku rozhodnutia Spojeného kráľovstva vystúpiť z Európskej únie; konštatuje, že sa zdá, že dosah bude limitovaný, keďže požiadavka na registráciu stanovená v nariadení (ES) č. 1907/2006, ktorá generovala významný príjem z poplatkov, sa už neuplatňuje;

31. vyzýva agentúru, aby poskytovala výsledky svojho výskumu verejnosti a aby verejnosť informovala využívaním sociálnych a ďalších médií;

32. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutóriu, odvoláva sa na svoje uznesenie zo 14. mája 2020 ([5]) o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

([5]) Prijaté texty, P9_TA(2020) 121.